

الله

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، دانش و تحقیق

سمه تعالی

..... شماره .....
..... تاریخ .....
..... پیغت .....

فرم

دستور العمل رسیدگی به تخلفات پژوهشی

جمهوری اسلامی
جمهوری اسلامی
وزارت بهداشت: دانش امور پزشکی

بسمه تعالیٰ

شماره .....
تاریخ .....
پیغام .....
پیغام .....
.....

وزیر

سید مرتضی موسوی
۱۳۸۷/۹/۲۵

مقدمه:

با عنایت به تاکید قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و سایر قوانین موضوعه کشور بر نزوم باینندی به اخلاق حسن در همه عرصه‌های زندگی و نیز تاکید بر جایگاه بی‌بدیل اخلاق در اسناد بالادستی حوزه علوم، تحقیقات و فناوری به ویژه نقشه جامع علمی کشور، سیاست‌های کلی ابلاغی مقام معظم رهبری در حوزه علم و فناوری و حوزه سلامت و باتوجه به ماده واحد قانون الحق دو بند به ماده هفت قانون مقررات انتظامی هیأت علمی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی کشور (مصوب هشتم بهمن ۱۳۸۷ مجلس شورای اسلامی) که تخلف از ضوابط و مقررات اخلاق در پژوهش‌های علوم پزشکی (اعلامی از سوی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و بر اساس کدهای حفاظت آزمودنی انسانی مورد تأیید این وزارتخانه) و نیز سوء استفاده از مالکیت معنوی یافته‌های پژوهشی نظری و عملی دیگران که قابل نتایج آنها منتشر و یا به ثبت رسیده است را از جمله تخلفات انتظامی اعضای هیات علمی بر شمرده است و نیز سایر مقررات مربوطه، این دستورالعمل برای فعالیت‌های کمیته‌های ملی و دانشگاهی اخلاق در پژوهش‌های زیست‌پزشکی به عنوان نهاد کارشناسی برای رسیدگی به تخلفات پژوهشی در دانشگاه‌ها و مؤسسات تابعه وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تدوین و ابلاغ می‌شود تا مراجع واجد صلاحیت بتوانند وفق مقررات خود، از نقطه نظرات کارشناسی کمیته‌های فوق استفاده نمایند. مسئولیت اجرای صحیح این دستورالعمل بر عهده رئیس دانشگاه یا موسسه مربوطه به عنوان ریس کمیته اخلاق در پژوهش دانشگاهی خواهد بود و کمیته ملی اخلاق در پژوهش‌های زیست‌پزشکی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است بر حسن اجرای این دستورالعمل نظارت نماید.

فصل اول: تعاریف و مصاديق

ماده ۱: تعاریف

۱- تخلف پژوهشی عبارت است از هرگونه تخلف از ضوابط، مقررات، راهنمای، دستورالعمل‌ها و کدهای حفاظت از آزمودنی انسانی مورد تأیید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در طراحی، اجرا و انتشار نتایج پژوهش‌های زیست‌پزشکی و سوء استفاده از مالکیت معنوی یافته‌های پژوهشی نظری و عملی دیگران.

۲- کمیته‌های ذیصلاح برای بررسی تخلفات پژوهشی عبارتند از:

الف- کمیته ملی اخلاق در پژوهش‌های زیست‌پزشکی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی که از این پس در این دستورالعمل به اختصار کمیته ملی نامیده می‌شود.

ب- کمیته‌های دانشگاهی اخلاق در پژوهش‌های زیست‌پزشکی دانشگاه‌ها و مؤسسات تابعه وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی که بر اساس آیین نامه سطح بندی و شرح وظایف کمیته‌های اخلاق در پژوهش تشکیل و از دیرخانه کمیته ملی اعتبارنامه تأسیس کمیته در سطح دانشگاهی دریافت کرده باشد، از این پس در این دستورالعمل به اختصار کمیته دانشگاهی نامیده می‌شوند.

۳- مراجع ذیصلاح عبارتند از مراجع داخل و خارج دانشگاه‌های علوم پزشکی که تخلفات پژوهشی پس از محرز شدن جهت پیگیری های لازم حسب مورد، می‌توانند توسط کمیته اخلاق در پژوهش ذیصلاح موضوع بند

بسمه تعالیٰ

جمهوری اسلامی
جمهوری اسلامی
دستورت بدلشته دوام امور پژوهشی

سازه
تاریخ
پژوهش

وزیر

۲-۱ ماده یک به یک یا بیشتر از آنها ارجاع شود. این مراجع شامل هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اعضای هیأت علمی، هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری کارکنان، کمیته‌های انتظامی دانشجویان، سازمان‌های حرفه‌ای از جمله سازمان نظام پژوهشی، نظام پرستاری، دانشگاه‌ها و موسسات آموزشی و یا تحقیقاتی و یا سازمان‌یا نهاد متبع مختلف اعم از داخلی یا خارجی، شورای عالی انقلاب فرهنگی، هیأت‌های گزینش استاد و دانشجو، هیأت‌های جذب اعضای هیأت علمی و هیأت‌های ممیزه دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی می‌باشد.

ماده ۲: مصاديق

مصاديق تخلفات پژوهشی از حیث توالی در روند انجام پژوهش به سه دسته کلی تقسیم می‌شوند:

۲-۱- تخلفات پیش از شروع مراحل انجام پژوهش، که عمدتاً در طراحی طرح‌نامه یا پروتکل صورت می‌گیرد و می‌تواند شامل مواردی از جمله موضوعات زیر می‌باشد:

(الف) عدم ثبت طرح‌نامه پژوهش‌های زیست پژوهشی با هر نام و عنوان از جمله طرح، طرح تحقیقاتی، پژوهش، مطالبه، پایان نامه و مانند آنها در دانشگاه یا موسسه مربوطه.

(ب) عدم اخذ مجوز کمیته اخلاق در پژوهش.

(ج) عدم ثبت کارآزمایی‌های بالینی در سامانه ثبت ملی کارآزمایی‌های بالینی ایران.

(د) عدم اخذ مجوزهای لازم از سازمان غذا و دارو در مورد مطالعات بالینی مرتبط با داروها و سایر فرآورده‌ها.

(ز) استفاده از ایده‌های پژوهشی سایرین بدون رعایت حقوق مالکیت فکری.

(ط) عدم رعایت مقررات و ضوابط اداری و کدهای اخلاقی در انتخاب حامی مالی یا انعقاد قرارداد‌های مربوطه.

(و) عدم رعایت موازین اخلاق نشر در تهیه طرح‌نامه پژوهش.

(ه) عدم آشکارسازی حمایت کنندگان پژوهش.

(ی) عدم شفاف سازی یا عدم بیان وجود هرگونه تعارض منافع مجریان یا همکاران برای انجام پژوهش.

۲-۲- تخلفات جن انجام پژوهش که شامل نقض یا تخلف از مفاد کلیه کدهای اخلاقی عمومی و اختصاصی مصوب وزارت بهداشت، درمان و آموزش پژوهشی به ویژه کدهای حفاظت از آزادی انسانی در پژوهش‌های علوم پژوهشی بوده و می‌تواند از جمله شامل موارد زیر باشد:

(الف) عدم اخذ رضایت آگاهانه معتبر و مبتنی بر ارائه صحیح اطلاعات پژوهش و عدم اطمینان از درک درست موارد توسط شرکت کنندگان در پژوهش.

(ب) هرگونه پنهان کاری مانند عدم گزارش عوارض جانبی و مخاطرات جدی بر شرکت کنندگان جن اجرای طرح.

(ج) هرگونه نقض محترمانگی و افسای داده‌ها و اطلاعات مربوط به شرکت کنندگان در مطالعه.

(د) عدم وفاداری به مندرجات طرح‌نامه و عدم کسب موافقت مجدد کمیته اخلاقی در صورت تغییر در طرح‌نامه، مانند تغییر در شاخص‌های ورود و خروج شرکت کنندگان از مطالعه، تغییر مجری اصلی یا همکاران یا بروز مصاديقی از تعارض منافع، تغییر در مقدار و نحوه حمایت‌های مالی و تغییر در حامی مالی.

۳-۲- تخلفات پس از پایان پژوهش که عمدتاً در جریان انتشار یا تصمیم به عدم انتشار نتایج پژوهش رخ می‌دهد و می‌تواند شامل مواردی از جمله موارد زیر باشد:

بسمه تعالیٰ

جمهوری اسلامی
جمهوری اسلامی
وزارت بهداشت و پرورش

شماره .....
تاریخ .....
پیوست .....

وزیر

الف) جعل داده که شامل ساخت، ثبت و انتشار داده یا نتایج یک تحقیق، به صورتی که تمام یا بخشی از داده یا نتایج مذکور اصلاً وجود نداشته است.

ب) تحریف داده که شامل تغییر یا حذف موثر بخشی از داده ها، مراحل و روش مطالعه، تجهیزات و مواد مورد استفاده در مطالعه و یافته های تحقیق به صورتی که با داده یا یافته های واقعی متفاوت باشد.

پ) سرقت ادبی که شامل کپی کردن کامل یا بخشی از نوشته، مقاله یا پژوهش یک فرد دیگر، بدون استناد و ارجاع مناسب به صاحب یا مالک معنوی آن می باشد.

ت) جعل نویسنده که شامل حذف نام فرد یا افراد حائز شرایط نویسنده، از فهرست اسامی نویسندهان در یک نوشته علمی و اضافه کردن نام فرد یا افراد فاقد اوصاف نویسنده یعنوان نویسنده، انتشار نتایج پژوهش بدون ذکر مشخصات مشارکت کنندگان در نوشته و یا مقاله می باشد.

تبصره: مصاديق تخلفات پژوهشی علاوه بر موارد تصریح شده در این دستورالعمل، شامل تخطی از سایر دستورالعمل های مصوب وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در حوزه اخلاق در پژوهش از جمله: مصوبات کمیته ملی، دستورالعمل تشکیل، سطح بندی و شرح وظایف کمیته های اخلاق در پژوهش های زیست پزشکی مصوب ۱۳۹۳، راهنمای عمومی اخلاق در پژوهش های علوم پزشکی دارای آزمودنی انسانی در جمهوری اسلامی ایران (کدهای ۳۱) مصوب ۱۳۹۲، راهنمای اخلاقی کارازمایی های بانی در جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۹۲، راهنمای اخلاقی پژوهش بر گامت و رویان در جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۹۲، راهنمای اخلاقی پژوهش های زیست پزشکی در جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۹۲، راهنمای اخلاقی پژوهش بر سلول های بنیادی در جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۹۲، راهنمای اخلاقی پژوهش بر گروه های آسیب پذیر در جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۹۲، راهنمای اخلاقی پژوهش بر حیوانات مصوب ۱۳۸۴، راهنمای کشوری اخلاق در انتشار آثار پژوهشی علوم پزشکی مصوب ۱۳۸۹، راهنمای اخلاقی پژوهش بر الحالات بعدی آنها می باشد.

فصل دوم: آین رسانیدگی

ماده ۳: رسانیدگی به تخلف پژوهشی با اعلام هر شخص حقیقی و حقوقی امکان پذیر است. این اعلام به صورت مکتوب به دیرخانه کمیته ذیصلاح تقدیم می شود.

تبصره ۱: در مواردی که شکایت مربوط به تخلفات پژوهشی مستقیماً به هیات بدوي رسانیدگی به تخلفات انتظامی اعضاي هیات علمی واصل شود، رئیس هیات بدوي وفق ماده ۱۲ آین نامه قانون مقررات انتظامی اعضاي هیات علمی می تواند موضوع را به کمیته اخلاق ارجاع نماید.

تبصره ۲: هرگاه مدعاعلیه در زمان انجام تخلف در عضویت دانشگاهی نبوده، شکایت به اعتبار دانشگاه محل خدمت وی در زمان اقامه شکایت تقدیم می شود. هرگاه مدعاعلیه در عضویت مؤسسه ای نبوده باید به دانشگاه محل خدمت مدعی تقدیم شود. هر گاه مدعی نیز در عضویت مؤسسه ای نباشد، دانشگاه محل اقامت مدعاعلیه و هرگاه مدعاعلیه مقیم ایران نباشد به دانشگاه محل اقامت مدعی تقدیم می گردد. هر گاه هیچ یک از فروض فوق جاری نباشد شکایت

جمهوری اسلامی
جمهوری اسلامی
وزارت بهداشت و امنیت امور پزشکی

بسمه تعالیٰ

سازمان
پژوهش
پرست

وزیر

توسط دبیرخانه کمیته ملی اخلاق در پژوهش های زیست پزشکی دریافت و به یکی از کمیته های دانشگاهی تقدیم می گردد.

تبصره ۳: در موارد تعدد تخلف، تا پیش از شروع رسیدگی، صلاحیت بر اساس آخرین تخلف تعیین می گردد.

ماده ۴: گزارش دهنده می بایست حتی المقدور ضمن ارایه توصیف مکتبی از تخلف، اطلاعات لازم از جمله مشخصات کامل و اطلاعات لازم جهت تماس با خود و مدعای علیه و شهود یا مطلعان احتمالی و سایر شواهد و مستندات به گزارش ضمیمه کند.

تبصره: در صورتی که شاکی از اعضای حقیقی کمیته اخلاق دانشگاه محل استقرار کمیته باشد، پرونده برای رسیدگی باید به کمیته ملی ارسال شود.

ماده ۵: دبیرخانه کمیته اخلاق باید برای هر گزارش واصله، یک پرونده برگ شمار تشکیل داده و تمام مدارک مربوطه را در آن قرار دهد. این پرونده در رده خیلی محترمانه بوده و باید حد اعلای محترمانگی تا انتهای رسیدگی و پس از آن حفظ شود.

ماده ۶: کمیته اخلاق مکلف است در بدرو رسیدگی حقوق مدعایلیه و مراحل بررسی را به طور کامل برای وی شرح دهد.

ماده ۷: پس از ثبت شکایت در دبیرخانه کمیته اخلاق، تصمیم گیری در جلسه رسمی کمیته اخلاق دانشگاهی انجام می شود.

تبصره: مراحل اولیه رسیدگی از جمله اخذ نظر کارشناسان کارشناسی کارشناسان مورد تایید کمیته که دارای حکم کارشناس مشاور کمیته هستند و دعوت از مدعای علیه برای طرح موضوع و اخذ پاسخ ها و توضیحات مربوطه، می تواند قبل از طرح شکایت در کمیته اخلاق، توسط دبیر کمیته انجام پذیرد.

ماده ۸: بر اساس اصول قانونی امنیت و مصونیت شهروندان و منع تجسس؛ اعضا کمیته و کارشناسان مدعو مطلقان مجاز به تجسس در زندگی خصوصی مدعایلیه نیستند. در مرحله بررسی و کارشناسی، تحقیقاتی که منجر به خدشه دار شدن آبروی مدعایلیه می شود، در غایب قرابین قوی بر وقوع تخلف، نیاید انجام شود. آشکار سازی اطلاعات و شواهد و محل و نحوه دسترسی به آنها نیز باید در حداقل ممکن و محدود به افراد دخیل در فرایند رسیدگی به تخلف و در حد رفع نیاز باشد.

ماده ۹: در راستای رسیدگی بهتر و شفافیت بیشتر، رئیس کمیته می تواند فرد یا افرادی را از درون دانشگاه یا سایر مراکز علمی برای شرکت در جلسات کمیته و یا همکاری در امور کارشناسی و تحقیق و اعلام نظر در مورد گزارشات و شکایات واصله دعوت کند. مقررات این سند در مورد مدعونین اخیر الذکر نیز لازم الرعایه است.

ماده ۱۰: اسامی اعضای کمیته و کارشناسان مدعو باید به صورت عمومی اطلاع رسانی شود. در صورتیکه مدعی یا مدعایلیه با ارائه مدارک کافی هر گونه تعارض منافع را با هریک از اعضای گروه کارشناسی یا کمیته اعلام نماید، موضوع توسط کمیته بررسی و تصمیم گیری خواهد شد. کمیته در صورت تایید تعارض منافع، برای انتخاب جایگزین، اقدام و در صورت عدم تعارض، به رسیدگی خود ادامه خواهد داد. به این موضوع باید در نظریه نهایی اشاره شود.

تبصره ۱- تعارض منافع شامل موارد زیر است:

الف: داشتن مقاله و یا پژوهه تحقیقاتی مصوب مشترک با یکی از طرفین دعوا

بسمه تعالیٰ

سازه
تاریخ
پوست

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

وزیر

ب: موارد رد دادرسی بر اساس ماده ۹۱ قانون آئین دادرسی دادگاههای انقلاب و عمومی در امور مدنی شامل:

۱. قربات نسبی یا سبی تا درجه سوم از هر طبقه.

۲. عضو قیم یا مخدوم یکی از طرفین دعوا باشد و یا یکی از طرفین دعوا، مباشر، مستول و یا متکفل امور عضو و یا همسر وی باشد.

۳. عضو یا همسر و یا فرزندان او وارث یکی از اصحاب دعوا باشد.

۴. عضو سابقًا در همین موضوع دعوا به هر شکل اظهار نظر کرده باشد.

۵. عضو یا همسر و یا فرزندان او یکی از طرفین دعوا، همسر و یا فرزند او در مراجع قضایی و اداری دعوای مطرح داشته باشد و یا از صدور رأی قطعی کمتر از ۲ سال گذشته باشد.

۶. عضو و یا همسر و یا فرزند او دارای نفع شخصی در موضوع مطروح باشد.

تبصره ۲- هر یک از اعضای کمیته یا کارشناسان باید رئیس کمیته اخلاق را از هر گونه تعارض منافع مطلع سازند.
مراتب عدم تعارض منافع باید قبل از شروع بررسی توسط خود اعضاء اعضاء و ثبت گردد.

ماده ۱۱: کارشناس یا کارشناسان در هر مورد می توانند تمام گزارش و شواهد و مدارک مرتبط را به دقت ارزیابی و تجزیه موارد را به کمیته اعلام نمایند و یا مدعی و مدعاعلیه جداگانه مصاحبه نمایند.

ماده ۱۲: در مرحله بررسی و تحقیق، مدعاعلیه باید بتواند از خود دفاع کند، سوال پرسید، اطلاعات، شاهد و یا مدرک ارائه دهد و درخصوص اظهارات شهود و گزارش های مربوط به مراحل مختلف رسیدگی کسب اطلاع نموده، اظهارنظر و از خود دفاع کند.

تبصره ۱: مدعاعلیه می تواند تقاضا کند تا افراد پرشرکت در جلسات عادی به دعوت کمیته، برای یک مرتبه در جلسه دیگری که به صورت فوق العاده برگزار خواهد شد برای دفاع از خود حضور باید.

تبصره ۲: در صورت عدم حضور یا پاسخ توسط مدعاعلیه، کمیته گزارشی از موضوع به همراه اذله و مستندات در دسترس تهیه و با صدور نظریه کارشناسی خود وفق ماده ۲۰ به بعد این دستورالعمل، اقدام خواهد کرد.

ماده ۱۳: مدعی و مدعاعلیه می توانند وکیل قانونی و مشاور اختیار نمایند. در صورت ارائه وکالت نامه رسمی، وکیل می تواند بجای موکل یا به همراه وی در جلسات بررسی و رسیدگی شرکت و پرونده وی را مطالعه و ابلاغ ها را به نشانی خود، درخواست کند. کمیته در صورت نیاز می تواند مدعی یا مدعاعلیه را نیز در جلسه رسیدگی دعوت نماید.

ماده ۱۴: پرونده رسیدگی به هر شکایت باید علاوه بر اظهارنظر در خصوص ارتکاب تخلف پژوهشی و نوع تخلف، جزئیات اقداماتی که برای بررسی و تحقیق صورت گرفته و مدارک، شواهد و دلایلی که جهت بررسی استفاده یا به آنها استناد شده و مشروح دفاعیات مدعاعلیه و وکیل وی و اعتراض او به گزارش ها و جزئیات تمامی مساعدت ها و کمک هایی که مدعاعلیه از منابع مختلف برای انجام پژوهش دریافت نموده است را، شامل باشد.

بسمه تعالیٰ

جمهوری اسلامی
جمهوری اسلامی
وزارت بهداشت و زمینه امور پرستاری

وزیر

فصل سوم - اصول رسیدگی

ماده ۱۵: هیچ شخص حقیقی یا حقوقی نباید به هیچ وجه در صدد تلافی نسبت به طرفین، شهود و اعضای کمیته یا کارشناسان برآید. هر گونه تخلف از این اصل باید به مراجع ذیصلاح گزارش گردد.

ماده ۱۶: تحقیق و رسیدگی به تخلفات پژوهشی باید منصفانه انجام گیرد و حقوق همه افراد و اعضای درگیر در نظر گرفته شود. هر فرد باید در تمام مراحل رسیدگی انصاف و بی طرفی را رعایت نماید.

ماده ۱۷: در تمام مراحل رسیدگی، تحقیق، تنظیم گزارش و تقاضی به کمیته ذیصلاح رسیدگی کننده، باید حد اعلایی محترمانگی رعایت شود. در راستای جلوگیری از اشکارسازی اطلاعات، رئیس کمیته باید از همه افراد دخیل در روند بررسی موارد و شکایات، شامل اعضاء، کارشناسان، پرسنل اداری و ... تعهدنامه اخذ نماید. اصول رازداری باید به طور کامل برای شهود نیز رعایت شود.

تبصره ۱: متن تعهدنامه توسط کمیته ملی تهیه و پس از تایید دفتر مطالعات حقوقی و تدقیق قوانین وزارت بهداشت، درمان و آموزش پژوهشی به کلیه کمیته‌ها ابلاغ خواهد شد.

تبصره ۲: هیچ شخصی به جز افرادی که در این دستورالعمل تصویب شده است نباید مدعی یا مدعاعلیه را بشناسد و یا از ادعای مربوطه مطلع شود. فقط در فرض تشخیص ضرورت توسط کمیته بررسی کننده برای تکمیل مراحل بررسی و تحقیق، حداقل اطلاعات لازم مطابق مقاد این دستورالعمل به شخص ثالث ارائه می‌شود. اطلاع شخص ثالث در ارتباط با مدعی و مدعاعلیه و یا مرحله رسیدگی باید با توجه به رعایت حد اعلایی محترمانگی باشد و شخص ثالث نسبت به اصل رازداری توجیه شده باشد. همه اطلاعات، شواهد و مستندات رسیدگی در طبقه خیلی محترمانه قرار دارد و رئیس کمیته باید برای اطمینان از این اصل اقدامات لازم را انجام دهد.

تبصره ۳: نگهداری اسناد محترمانه مربوط به تخلفات پژوهشی بر اساس آینین نامه طرز نگهداری استاد سری و محترمانه دولتی مصوب ۱۳۵۴/۱۰/۲ هیات وزیران خواهد بود.

ماده ۱۸: هرگاه پس از رسیدگی، وقوع تخلف مدعاعلیه احراز نشود، وی باید بطور کامل حمایت شود. همه افراد دخیل در روند بررسی موضوع، شامل اعضای کمیته و کارشناسان و سایرین باید به اعلا درجه بکوشند تا حقوق، منصب، شغل و آبروی مدعی و مدعاعلیه تهدید نگردد. کمیته‌های اخلاق رسیدگی کننده: مسئول حفظ آبروی افراد در مسیر رسیدگی به تخلف هستند. در فرض عدم احراز تخلف، باید تلاش لازم صورت پذیرد تا خسارت‌های مادی و معنوی مدعاعلیه به دلیل رسیدگی به برونده مزبور جبران شود و اقدامات لازم برای اعاده حیثیت او صورت گیرد. داشگاه باید در حد توان خود از تلاش جهت جبران خسارت‌های مادی و معنوی به مدعاعلیه فروگذار ننماید.

ماده ۱۹: اگر در هر مرحله از رسیدگی ثابت شود که مدعی صداقت نداشته و قصد آزار مدعاعلیه را داشته، کمیته باید موضوع را به مراجع ذیصلاح ارجاع دهد. بدینه ای است حقوق زیان دیده برای مراجعت به مرجع قانونی محفوظ است.

بسمه تعالیٰ

سازه
تاریخ
پویت

وزیر

فصل چهارم: صدور نظریه

ماده ۲۰: کمیته پس از وصول شکایت، در جلسه ای که باید دیرتر از دو هفته از تاریخ وصول و ثبت آن باشد، بررسی موضوع را آغاز و نظریه خود را حداکثر ۳ ماه از تاریخ وصول شکایت با ذکر دلایل و به صورت متن قرار می‌نماید. نظریه کمیته های اخلاق در پژوهش، بعد از نهایی شدن می تواند مبنای صدور احکام انتظامی توسط مراجع ذیصلاح قرار گیرد.

ماده ۲۱: هر یک از اشخاص ذی نفع می تواند حداکثر ظرف دو هفته از دریافت نظریه کمیته، درخواست خود را مبنی بر رسیدگی مجدد به صورت مکتوب به دیپرخانه کمیته ملی را ارائه نماید. کمیته ملی با رعایت فصول دوم، سوم و چهارم این دستورالعمل نسبت به رسیدگی و صدور نظریه اقدام خواهد نمود.

ماده ۲۲: نظریه کمیته پس از نهایی شدن جهت اتخاذ تصمیم و صدور رای به مراجع زیر اعلام خواهد شد:
الف- در مورد اعضای هیات علمی دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی تابعه به هیات بندوی رسیدگی به تخلفات انتظامی اعضای هیات علمی به استناد بند ۳ ماده ۱۱ آینین نامه اجرایی قانون مقررات انتظامی هیات علمی مصوب ۱۳۶۵/۵/۵

ب- در مورد کارمندان دستگاه های اجرایی، به هیات های رسیدگی به تخلفات اداری وفق ماده ۱۵ آینین نامه اجرایی قانون رسیدگی به تخلفات اداری مصوب ۱۳۷۳/۷/۲۷

ج- در مورد دانشجویان، به کمیته های انتظامی وفق تبصره ۳ ماده ۱۲ مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی با عنوان «تکمیل آینین نامه انتظامی دانشجویان» مصوب ۱۳۷۶/۶/۱۴

تبصره: رسیدگی و اعلام نظریه در کمیته های اخلاق ذیصلاح رافع مستولیت مراجع قانونی در تحقیق و بررسی و اصدر حکم جهت اعمال تنبیهات و مجازات ها نیست.

ماده ۲۳: در نظریه کمیته می بایست پس از ذکر مشخصات دقیق طرفین دعوا و حسب مورد و کلا، خلاصه ای از موضوع و موارد مطروحة، احراز تخلف و نوع یا عدم احراز آن تصریح گردد. همچنین، کمیته اخلاق در نظر کارشناسی خود، درباره نوع، تعداد، تکرار، موقعیت مرتكب، انگیزه ارتکاب تخلف، آثار آن بر آزمودنی و خدشه بر اعتماد عمومی نیز اظهار نظر خواهد کرد.

ماده ۲۴: کمیته در صورت احراز تخلف بر اساس نوع تخلف و دفعات و مراتب، می تواند علاوه بر اعلام نظریه خود به مراجع ذیصلاح موضوع بند ۳-۱ این دستورالعمل، نسبت به پیشنهاد نصب ناظر مستقیم بر فعالیت های تحقیقاتی بعدی متناسب با مدت معین به دانشگاه و نیز جهت پیشنهاد خارج کردن مقاله و مقالاتی که از تخلف احرازی حاصل یا به آن منتج شده است از مجله محل انتشار و اعلام مراتب در همان مجله، اقدام نماید.

تبصره: کمیته در صورت احراز تخلف بر اساس نوع تخلف و دفعات و مراتب، می تواند جریمه هایی مانند: توقف ارتقا اعضا هیات علمی و یا تکرار پایان نامه دانشجویان را به مراجع ذیصلاح پیشنهاد نماید و حسب مورد، تخلف را به سایر مراجع ذیصلاح از جمله مراجع قضایی، انتظامی، حرفة ای ارسال و نتیجه را پیگیری کند.

بسمه تعالى

ੴ

جمهوری سلکان

شماره
تاریخ
سوت

11

ماده ۲۵: لازم است همه پرونده ها و نظریه های مربوط به تخلفات پژوهشی در دیرخانه کمیته ملی ثبت شود و همه کمیته های دانشگاهی صادر کننده نظریه موظف به ارسال تصویر کامل پرونده در بر دارنده نظریه نهایی به کمیته ملی خواهد بود.

فصل ششم: سایر مقررات

ماده ۲۶: به تخلفات پژوهشی افرادی که در هنگام تقدیم شکایت از زمرة رؤسا، معاونان و اعضای هیات ریسسه، اعضا هیات امنی دانشگاهها، اعضا پیوسته فرهنگستان علوم پزشکی، اعضای کمیته های اخلاق دانشگاهی، شاغلان در وزارت بهداشت با سمت معاون مدیرکل و بالاتر باشند؛ برای مقررات و تشریفات سند حاضر در کمیته ملی خلاصه، د. پژوهش، هاء، زست بنشک، رسیدگ، ص. شود

تبصره ۱: در این موارد شکایت واصله به کمیته دانشگاهی، به همراه نامه عدم صلاحیت با ذکر علمت، توسط رئیس کمیته اخلاق دانشگاهی به کمیته ملی اخلاق ارسال می گردد.

تبصره ۲: زوال سمت مدعاعلیه پس از وصول شکایت در دییرخانه کمیته ملی تغییری در این صلاحیت ایجاد نمی‌کند.

ماده ۳۷: هرگاه مذکوعلیه پیش از صدور رای کمیته یکی از سمت های موضوع ماده ۲۶ را رسمآ یا بعنوان سرپرست عهدde دار گردد، بالافاصله پرونده برای ادامه رسیدگی و صدور رای به کمیته ملی ارسال می گردد.

ماده ۲۸: هزینه های مربوط به تخلفات پژوهشی توسط معاونت های پژوهشی دانشگاه های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی با رعایت قوانین و مقررات مربوطه تأمین می شود.

این دستورالعمل در ۲۸ ماده در تاریخ ..... به تصویب وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی رسید و از تاریخ ..... قابل اجرا است.

